

**VYSOKÁ ŠKOLA KREATIVNÍ
KOMUNIKACE**

Katedra marketingové komunikace

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Trapová kultura v České republice, a
jak ovlivňuje současnou generaci Z**

2023

Ema Buršíková

V Š K K

**VYSOKÁ ŠKOLA KREATIVNÍ
KOMUNIKACE**

Katedra marketingových komunikací

Management v kreativním průmyslu

**Trapová kultura v České republice
a jak ovlivňuje nákupní chování
generace Z**

Autor: Ema Buršíková

Vedoucí práce: PhDr. Michaela Vaculíková PhD.

2023

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité prameny a literaturu, ze kterých jsem čerpala. Stvrzuji, že všechny odevzdané výtisky mé bakalářské práce se shodují s elektronickou verzí v informačním systému VŠKK a souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna veřejnosti pro účely studia a výzkumu.

V Praze dne.....

Podpis autora:

Abstrakt

Trap se v posledních letech stává stále více oblíbeným hudebním žánrem a zanechává za sebou významnou kulturní stopu. Tento fenomén v posledních letech přichází i do České republiky a ovlivňuje nejen uvažování mladé generace, ale zároveň formuje i jejich názory a pohled na svět. Ve svém okolí si v posledních letech všímám stále více změn například v zaběhnutých vzorcích chování. Zajímá mě, do jaké míry, nebo zda vůbec, tyto změny souvisí s vývojem a popularizací trapu a či mladá generace následuje své vzory. Tuto teorii bych chtěla zkoumat i ve své bakalářské práci, poněvadž zpracování tohoto tématu může poskytnout zajímavý náhled do mysli dospívající generace a také přiblížit charakteristiku jejího nákupního chování. Informace budu čerpat z odborné literatury, odborných článků, z dostupných průzkumů a analýz, a především z praktické části mé bakalářské práce, které bude součástí dotazník a rozhovory.

Klíčová slova: český trap, česká trapová kultura, nákupní chování generace Z,

TRAP CULTURE IN THE CZECH REPUBLIC AND ITS INFLUENCE ON GEN Z'S CONSUMER BEHAVIOR

Abstract

Trap is a Hip Hop subgenre first established in the southern United States in the early 1990s. The name is a reference to the slang word “*trap*” which can have a lot of different meanings but mostly was used to describe a place where you can buy drugs. The big wave of trap came in 2010 when artists like *Gucci Mane* or *Rick Ross* were played on mainstream radio stations. In the Czech Republic trap culture started developing in 2012. Our first trap rapper and nowadays most popular rapper is *Yzomandias*. In the past pop culture was setting trends for young generations. Today, kids look up to the rappers they listen to. In my bachelor's thesis, I focus on how much is the young generation in the Czech Republic influenced by these artists and how they are affecting gen Z's consumer behavior. I was working with desk research and results of my questionnaire research. Also, I have managed to do a focus group and three interviews with trap rappers. I came to prove my hypothesis – The results of my desk research and questionnaire research, along with focus group and the interviews, suggest that the young generation in the Czech Republic is heavily influenced by these artists. This is particularly evident in their consumer behavior, as they aim to emulate their favorite rappers in terms of the themes they depict in their music, such as drugs, money, women and fame. In conclusion, all artists, especially trap rappers exploring explicit topics should be aware of their influence on young kids.

Key words: trap, trap culture, trap culture in the Czech Republic, gen Z, gen Z's consumer behavior

Obsah	
1 ÚVOD	9
2 TEORETICKÁ ČÁST	9
2.1 Charakteristika a věkové rozmezí generace Z	10
2.2 Definice trapu jako hudebního žánru	11
2.3 Kultura	13
2.4 Nákupní chování	14
3 HISTORIE A CHARAKTERISTIKA TRAPOVÉ KULTURY	15
3.1 První trapoví umělci, skupiny a labely	15
4 DNEŠNÍ PODOBA TRAPU A JEHO SUB ŽÁNRY	19
4.1 Sub žánry trapu	20
5 POČÁTKY ČESKÉHO TRAPU	21
5.1 Počátky českého hip – hopu	21
5.2 Položení základů českého trapu a nový zvuk	22
5.1 Počátky českého trapu	24
6 ČESKÝ TRAP A JEHO PODOBA DNES	26
7 JAKÝMI SMĚRY PŮSOBÍ VLIV TRAPOVÝCH HVĚZD NA KAŽDODENNÍ ŽIVOTY A NÁKUPNÍ CHOVÁNÍ GENERACE Z	28
V Následující kapitole se budu věnovat vlastní hypotéze o tom, jak ovlivňuje trapová kultura nákupní chování generace Z a jejich každodenní životy. V dílčích podkapitolách se věnuji specifickým odvětvím.	28

7.1 Fashion	28
7.3 Alkohol & navykové látky	29
8 VLASTNÍ PRÁCE	30
8.1 Dotazníkový průzkum	30
8.2 Rozhovory	31
9 ZÁVĚR	44

1 Úvod

Trap se v posledních letech stává stále více oblíbeným hudebním žánrem a zanechává za sebou významnou kulturní stopu. Tento fenomén v posledních letech přichází i do České republiky a ovlivňuje nejen uvažování mladé generace, ale zároveň formuje i jejich názory a pohled na svět. Ve svém okolí si v posledních letech všímám stále více změn například v zaběhnutých vzorcích chování. Zajímá mě, do jaké míry, nebo zda vůbec, tyto změny souvisí s vývojem a popularizací trapu a či mladá generace následuje své vzory. Tuto teorii bych chtěla zkoumat i ve své bakalářské práci, poněvadž zpracování tohoto tématu může poskytnout zajímavý náhled do mysli dospívající generace a také přiblížit charakteristiku jejího nákupního chování.

Práce je rozdělena do několika kapitol, v teoretické části vysvětlím základní důležité pojmy, popíšu trap jako hudební žánr a v další části navážu na jeho historii. Poté se přesunu k české trapové scéně, jejímu vývoji a nakonec současné podobě. V předposlední kapitole se věnuji způsobům, jakými trap může ovlivňovat nákupní chování generace Z.

Konec mé práce se věnuje vlastnímu průzkumu, kterého byl součástí dotazník a dva rozhovory s osobnostmi z české trapové kultury. První je s hudebním producentem Jakubem Čapkem alias JaeCea a druhý s fashion designerem Milanem Vomáčkou, který již třetím rokem buduje svoji značku *KoldHart*.

Ideálním výsledkem bude potvrzení mé hypotézy a teorie o trapu a trapové kultuře jako o „*influencerovi*“ dnešní mladé dospívající generace.

2 Teoretická část

V teoretické části mé práce vysvětlím pojem generace Z a vymezím její věkovou hranici. Dále popíšu pojmy jako kultura, subkultura a nákupní chování, které je nezbytné chápat pro kontext práce jako celku. Poté se budu věnovat charakteristice trapu jako hip-hopového sub žánru.

2.1 Charakteristika a věkové rozmezí generace Z

Datování věkového rozmezí generace Z se může velmi snadno o pár let rozcházet, neexistuje totiž žádný význačný historický moment, který by generaci Z odděloval od mileniálu či generace Alpha. Cambridge Dictionary definuje nástupce mileniálů jako generaci narozenou od pozdních 90. let minulého století až po konec prvního desetiletí nového tisíciletí. Dále některé odborné články generaci přesně datují jako narozenou v letech 1995, 1997 nebo 2000 až po rok 2010 nebo 2012. Tuto odchylku si vysvětlují tím, že dle mého názoru existuje velmi tenká hranice mezi mileniály a generací Z. Ten samý vzorec vidím mezi generací Z a jejich nástupníky generací Alpha.

Pro svůj výzkum jsem se rozhodla generaci Z vymezit jako narozenou v letech 1997 až 2010. Lidé narození v letech 1995 a 1996 jsou podle mého už více vzdáleni Gen Z stejně jako generace Alpha, která nyní vyrůstá v zajetí sociálních sítí. Zároveň si ale nemyslím, že generaci můžeme datovat až od roku 2000, proto jsem pro svůj výzkum zvolila střední cestu a Gen Z jsem vymezila jako generaci narozenou od roku 1997 do roku 2010.

Dle Českého statistického úřadu a dat z roku 2021 se v této věkové kategorii nachází zhruba 1 400 000 lidí.¹ Jedná se tedy o cca 13,5 % celkové české populace.

Tulgan (2013) ve své práci zmiňuje pět hlavních trendů, týkajících se generace Z. Jsou jimi následující;

1. Generace Z je považována za první „digitalizovanou generaci“, jinými slovy vůbec první generaci, která měla možnost vyrůstat v digitální době. Obklopení technologiemi a sociálními médii od raného věku, „zetka“ jsou mnohem více zvyklí na online prostředí a mnohem lépe se v něm pohybují. Autor považuje online prostředí, orientaci v něm a sociální média jako důležité faktory pro budoucnost.
2. Pro generaci Z jsou mnohem důležité mezilidské vztahy a lze si povšimnout toho, že členové této generace se mnohem hůř podrobí autoritě.
3. V rámci této generace se objevují, mnohem více než kdy jindy, rozdíly ve zkušenostech a dovednostech. Vzhledem k tomu, jakým způsobem jsou

¹ Český statistický úřad. 130064-22. Věkové složení obyvatelstva – 2021. (Praha, 1.1. 2021)

rozprostřena odvětví, ve kterých se jedinec může realizovat, objevují se v této generaci jak překvalifikovaní, tak nekvalifikovaní jedinci.

4. Globální pohled na svět je pro ně důležitější než pro kteroukoliv jinou generaci. Zároveň se ale také mnohem více drží na lokální úrovni a spíše než prozkoumávání reálného světa, prozkoumávají ten virtuální.
5. Generace Z přijímá diversitu a oslavuje ji. Mnohem více si lidé v této generaci vytvářejí svoji vlastní image, se kterou se prezentují a která může být nějakým způsobem originální, nezávisle na současných trendech.²

2.2 Definice trapu jako hudebního žánru

Trap můžeme charakterizovat jako sub žánr hip-hopu, který vznikl v subkultuře afroameričanů a ghetta v Atlantě na jihu Spojených států amerických v 90. letech minulého století. Název trap pochází ze slovního spojení *trap-house*, které se používalo pro označení místa sloužícího k distribuci či výrobě drog. Tento slangový výraz v doslovném překladu z angličtiny znamená past a dům, kdy význam slova trap zároveň odkazuje na fakt, že užívání i prodej drog vás může uvěznit do pasti, ze které se těžko uniká.

Lyrická stránka trapových písní se s ohledem na dobu může lišit. Skladby vydané v prvních fázích vývoje trapu budou primárně o stylu drogového dealera, o nástrahách pouličního života a amerického ghetta. Po dobu vývoje trapu (obdobně jako v hip – hopu) se z lyriky stala jedna z nejpodstatnějších složek skladby a pro získání respektu musel daný umělec velmi chytře umět zacházet se slovy a říkat pravdu, být tzv. *real*³. Rapeři se tedy nebáli přesně říct, co si myslí a tzv. *beefy*⁴, byly častým předmětem jejich textů. Upřímná kritika,

² Tulgan, Bruce. „Meet Generation Z: The second generation within the giant „Millennial“ cohort.“ *Journal of International Business Studies*. 2013, roč. 34, č. 1, s. 72-95.

³ Real v překladu z anglického jazyka znamená *opravdový* a odkazuje na charakter a povahu člověka, který je podle pravidel ulice *opravdový*. Mezi pravidla patří například nedonášet policii (*no snitching*), nelhat nejbližším, peníze nejsou důležitější než *bratr* – výraz pro nejbližší přítel, které v životech hrají podobnou roli jako samotná rodina apod.

⁴ Beef se používá jako slangový výraz pro označení konfliktu, hádce či pro veřejnou výměnu názoru mezi dvěma nebo více osobami.

kteřá někdy mohla být až nekorektní, neprobíhala jen mezi rapery, ale byla být mířená například na politické představitelé nebo určitý politický systém či jiné celebrity nebo mohla patřit prakticky komukoliv. Stejně jako v hip – hopu a rapu, nespokojenost se systémem a odpor vůči autoritám a policii jsou častým tématem trapových skladeb. Postavení afroameričanů ve společnosti, život v chudobě, a především policejní násilí na afroameričanech jsou jedny z pramenů inspirace této trapové lyriky.

Vulgarismy jsou následně další neodmyslitelnou složkou, která v textech přetrvává do dnes. Na toto však chci navázat a zmínit fakt, že každý trapový text se může lišit, a to především na současné trapové scéně.

Pro trapové beaty⁵ je charakteristická temná melodie, která může být velmi energická či se nést v melancholické náladě. Americký autor Eric Reese (2022)⁶ ve své publikaci *The History of Trap* popisuje tento žánr jako fenomén současné hudební scény. Vysvětluje zde, jakým způsobem producenti⁷ většinou využívají nástrojů, které jim nabízí digitální programy pro tvorbu hudby. Tyto programy lze zjednodušeně popsat jako digitální kapelu, která je schopna zahrát jakékoliv melodie.

K vytvoření energické, úderné, hluboké a různorodé atmosféry trapové hudby se používají ostré, grimové⁸ a rytmické snary⁹. Typické hi-hit¹⁰ rytmy, 808 kick drums¹¹, double-

⁵ Beat je hudební podklad skladby, který je následně doplněný o lyrickou složku.

⁶ Reese, Eric. *The History of Trap*. USA, 2022.

⁷ Producenti jsou hudebníci, kteří produkují neboli vytváří hudební podklad skladby tzv. *beat*. Můžeme je nazývat hudebními skladateli nové doby.

⁸ Trapový pojem pro rychlý, elektronický beat

⁹ Pojem *snare* používá autor Eric Reese a odkazuje na anglický překlad slova bubínek (součást bicí soupravy), který je *snare drums*

¹⁰ Hi-hit je bicí hudební nástroj, který je součástí bicí soupravy. V trapové kultuře a slangu se tento termín používá jako název pro zvuk, který kopíruje zmíněný bicí nástroj

¹¹ Typické trapové rytmy, které můžeme slyšet téměř v každé trapové skladbě. Jsou vytvořené jedním z prvních programovatelných bicích automatů *the Roland TR-808*.

times¹² a triple-times¹³ jsou dalšími typickými rysy trapových beatů. Součástí písní je i filmové a symfonické použití smyčcových, dechových a klávesových nástrojů. Rychlost trapových skladeb se pohybuje od 100 BPM¹⁴ až po 176 BMP, přičemž průměrná rychlost skladeb je 140 BPM. Za tyto klíčové prvky, které se staly charakteristickým zvukem trapové hudby je podle Reeseho (2022)¹⁵ zodpovědný producent Shawty Redd.

2.3 Kultura

Kultura jako taková je pojmem, který má své kořeny v hluboké historii a v rámci literatury se můžeme setkat s definicemi, které se logicky vylučují. Kultura jako taková spojuje komunity lidí na základě společných zájmů, společné historie, místa bydliště aj. Kulturní vzorce se povětšinou přenášejí z generace na generaci a jsou nedílnou součástí formování jedince do společnosti. (Jahoda, 2012)¹⁶ Tato definice je nejvíce charakterizující pro účely této bakalářské práce.

I vzhledem ke skutečnosti, že je na kulturu pohlíženo z různých úhlů pohledů, z kultur se vyelektovaly další uskupení – subkultury.

2.3.1 Subkultura

Subkultury jako takové také představují uskupení ve společnosti, které sdílí podobné hodnoty nebo kulturní hodnoty. Jedním z důležitých aspektů, na kterých si subkultury

¹² Doble-time je termín pro dvojnásobné zrychlení tempa písně. Například pokud budeme mít 60 úderů za minutu, při přechodu na double-time se tempo zvýší na 120 úderů za minutu. Je to typický prvek hip-hopových, jazzových, ale i rockových skladeb.

¹³ Triple-time se v hudbě používá jako označení pro rytmus, ve kterém je použitý trojtakt nebo také jinak trojdoba. Pokud si chceme rychle představit rytmus trojtaktu, stačí si v hlavě rytmicky napočítat například 3 stejně dlouhé doby.

¹⁴ BMP je zkratka pro jednotku rychlosti hudby – *beats per minute*.

¹⁵ Reese, Eric. *The History of Trap*. USA, 2022.

¹⁶ Jahoda, Gustav. „Critical reflections on some recent definitions of “culture”“. *Culture & Psychology*. 2012, roč. 18, č. 3, s. 289–303. DOI: 10.1177/1354067X12446229

zakládají je podobné nebo stejné prostředí, z něhož členové vycházejí. Tomuto místu se říká scéna. Subkultury se většinou vyselektují z dominantní kultury časem samy od sebe z dominantních kultur.

Subkultury se začaly utvářet již po druhé světové válce, například v Anglii nebo USA. Jednalo se o například punkové, skinheadi, sprejeři nebo hip-hopeři. Tyto subkultury byly podobné i v ostatních západních zemích s mírnými odlišnostmi na základě kulturních odlišností.

V Československu po druhé světové válce, vzhledem k politickému režimu, nebylo moc prostoru k tomu, aby se kultury a subkultury prosadily. Existovala pouze jedna kontra scéna oproti populární scéně. Až v 90. letech minulého století do České republiky začaly pronikat zahraniční vlivy a subkultury se začaly formovat.

2.4 Nákupní chování

Nákupní chování je součástí chování spotřebního a představuje to, jakým způsobem se spotřebitelé/zákazníci chovají při nákupu produktu. Na druhou stranu chování spotřební zahrnuje další faktory týkající se produktu; rozhodovací proces nákupu, vztah k produktu, další nakládání s produktem nebo např. další zhodnocení a reference produktu.

Existuje několik faktorů, které mohou nákupní chování spotřebitele ovlivnit. Jsou jimi základní demografické údaje jako je věk, pohlaví, vzdělání, místo bydliště aj. Faktory mohou být klasifikovány jako osobní, psychologické, společenské, kulturní a situační. Tyto faktory mohou ovlivnit to, jak často si člověk daný produkt koupí nebo jak je po použití hodnotí.

Jedním z nejdůležitějších aspektů pro nákupní chování je kultura, a to z toho důvodu, že ovlivňuje jedince svými hodnotami a preferencemi již od útlého věku. Subkultury mají vliv na marketing jako takový ještě větší vliv, jelikož jejich určité postoje jsou celkem

vyhraněné. „*When subcultures grow large and affluent enough, companies often design specialized marketing programs to serve them.*“^{17 18}

3 Historie a charakteristika trapové kultury

Pro pochopení trapové kultury nejprve musíme prozkoumat historické souvislosti a původ trapu jako žánru. Jak jsem již zmiňovala, počátky trapu směřují na jih Spojených států amerických jako je například Georgie a Alabama. Odborné články označují Atlantu (Georgie) jako kolébkku trapu a místo, kam sahají kořeny trapové kultury.

Trap se zrodil v komunitě Afroameričanů, kteří pocházeli z pouličního prostředí jihoamerického ghetta. První skladby vznikly na počátku 90. let minulého století, popularitu však začaly získávat až okolo roku 2000. Trap, stejně jako hip – hop, vznikl v prostředí, kde byl prodej či konzumace návykových látek na denním pořádku a rapeři či producenti velmi často začínali jako drogový dealeri. Členství v gangu bylo velmi běžné stejně jako zbraně nebo manipulace s vysokými peněžními obnosy. Násilí i přestřelky, které nemusely nutně být důsledkem businessu s drogami, byly a někdy stále jsou nedílnou součástí životů raperů. Tyto až traumatické zkušenosti se propisovaly do textů a trapového zvuku vůbec. Zároveň je nutné zmínit, že pro porozumění otázce, jak vznikl trap, nesmíme opomenout producenty, kteří na tehdejší hip – hopovou scénu přinesli nový zvuk.

3.1 První trapoví umělci, skupiny a labely

Eric Reese (2022) rozděluje ve své práci historii trapu do tří etap. První je od začátku devadesátých let do roku 2003, druhá od roku 2003 do 2015 a dále od roku 2015 až po současnost. Toto rozdělení si dovolím převzít pro popsání vzniku, vývoje a dnešní podoby

¹⁷ Překlad autora: „*V momentě, kdy se subkultury dostatečně rozšíří a zbohatnou, společnosti na ně namíří speciální marketingové programy.*“

¹⁸ Kotler, Philip a Kevin Lane Keller. *Marketing management*. 12th ed. Upper Saddle River: Pearson Prentice Hall, 2006.

trapu. V této kapitole se budu věnovat prvním dvou etapám, které se soustředí na vznik a vývoj trapu jako hudebního žánru.

3.1.1 Etapa č. I

Reese (2022)¹⁹ v již zmíněné publikaci odkazuje na Lil Jona jako na jednoho z raperů a producentů, kteří byli u zrodu počátků trapu. Pocházel z Atlanty, kde spolupracoval s významnými lokálními jmény jako Dungeon Family, Outkast, Goodie Mob, Three 6 Mafia a Ghetto Mafia. Lil Jon spolupracoval také s producentem a raperem z New Orleans, který vystupuje pod pseudonymem Mannie Fresh a s DJem Paulem z Memphisu v Tennessee. Ruku v ruce s ním pokládali základy trapu a trapové kultury, dnes již legendární duo U.G.K., které tvořil Pimp C a Bun B. V roce 1992 duo vydalo jednu z prvních oficiálních společných skladeb „*Cocaine In The Back of The Ride*“ jako součást EP „*The Southern Way*“.

Později v roce 1992 U.G.K. vydali „*Pocket Full of Stones*“ zároveň s albem „*Too Hard to Swallow*“. Tato skladba byla o rok později použita ve filmu od režisérů Alberta a Allena Hughese *Menace II Society*, kteří zde vyprávějí příběh o mladém hustlerovi²⁰ a jeho snaze uniknout nástrahám pouličního života v americkém ghettu. Tento film nám poskytuje náhled do duše amerického ghetta a ukazuje nám realitu každodenního života v něm.

Jedním z dalších významných momentů pro formování pojmu trap na názvu pro hudební žánr, bylo páté studiové album rapera Master P *Ice Cream Man*. Album bylo vydané v roce 1996 a ikonická písnička z alba *Mr. Ice Cream Man* odkazovala na trapový život drogového dealera. V textu sklady zazní verše jako například „*A pocket full of stones, three Gs and tryna lose these hoes*“ nebo opakující se refrén „*Mr. Ice Cream Man, Mr. Ice Cream Man*“. Text vypráví o každodenní rutině drogového dealera, autor zmiňuje zde kapsu plnou

¹⁹ Reese, Eric. *The History of Trap*. USA, 2022.

²⁰ Termín hustler pochází z angličtiny a používá se pro člověka, který si vydělává na černém trhu či jinými společensky nemorálními způsoby. Typickým povoláním hustlera je právě drogový dealer, prostitutka, pasák a různé další. Velmi častý je také mix těchto odvětví černého trhu.

kamení²¹ a tři gramy trávy. V názvu a refrénu skladby se Master P jako drogový dealer přirovnává k zmrzlináři.

V této době začali fanoušci a hudební kritici odkazovat na rapery, jejichž texty kroužily okolo drogové tematiky, jako na „*trap rappers*“. Do tohoto okamžiku se slovo trap používalo pouze jako pojem pro označení místa sloužícího k distribuci drog.

3.1.2 První trapoví rapeři a etapa č. 2

Tuto etapu vývoje trapu a cestu ke slávě budeme datovat v rozmezí let 2003-2015. Jak je zmíněno v předchozí podkapitole, pojem trap do této chvíle odkazoval pouze na místo, kde jste sehnali drogy. V této fázi vývoje se trap začal dostávat do podoby, jak ho známe dnes. Pojem se stále více začal upevňovat jako název hudebního žánru a začal získávat své fanoušky včetně velké vlny popularity.

Shawty Redd je brán jako jeden z prvních trapových producentů, a právě od jeho tvorby se z velké části odvíjí podoba trapového žánru jako takového. Rappeři Gucci Mane, Young Jeezy, T.I., Rick Ross, Lil Wayne, Young Dolph a Bossie Badazz dále můžeme chápat jako první trapové rapery. Kolaborace těchto umělců s producenty jako Drumma Boy, D. Rich, již zmiňovaný Shawty Redd, Zaytoven nebo Fatboi, dostávali trap do rádií a žánr se tak stával stále více oblíbeným.

Producenti, které jsem zmiňovala v předchozím odstavci, navazovali na odkaz Lil Jona apod. a vytvořili tak nový a jedinečný žánr. V beatech se začali používat již zmíněné charakteristické nástroje - 808 kicks, těžké basy, smyčcové prvky a prvky orchestry. S digitálním vývojem přichází i vývoj programů pro skládání hudby, zvláště pro trapové producenty což vytvořilo nové možnosti.

Životní lifestyle drogového dealera měl velký vliv nejen na jejich tvorbu ale také na popularitu žánru samotného, jelikož reálnost a aktuálnost témat včetně úplně nového zvuku a melodií začala přitahovat pozornost širší veřejnosti. Skladby se častěji hrály v rádiích a zároveň se začaly rozšiřovat do jiných států Ameriky a později do světa.

²¹ Anglický výraz pro kamení *stones* se v slangu používá jako název pro metanfetamin či MDMA v pevném stavu.

Na konci desetiletí se trapové skladby začaly dostávat na vrcholy žebříčku hitparád a zrodila se tak nová generace trapových umělců a žánrů jako takového. Nový zvuk, pohled na hudbu a přístup k rapu jako takovému, ovlivnil spoustu umělců, inspiroval je a zároveň jim ukázal způsoby tvorby hudby.

Podle Reeseho (2022) je Lex Luger další producent, který zásadně ovlivnil podobu trapové hudební produkce. Pro jeho styl byly charakteristické rychlé hi-hats, ostré zvuky malého bubínku, keyboard se zabudovaným syntezátorem²², smyčky bicích nástrojů 808 a orchestr zahrnující dřevěné dechové nástroje jako klarinet apod., klasické dechové nástroje jako trumpet a či saxofon a smyčcové nástroje jako například housle.

Luger pochází z Atlanty, kde v roce 2008 začal působit jako teprve sedmnáctiletý producent hudby. Reese (2022) zmiňuje, že mezi lety 2010 až 2011 Lex vyprodukoval přes 200 skladeb, ze kterých se značná část dostala do žebříčku hitparád. Podle Reeseho (2022) měl Luger velký vliv na ostatní producenty, kteří často kopírovali rysy jeho charakteristického stylu. Nejen díky tomu se Lugerovi dnes připisují zásluhy za formování první vlny trapových beatů a melodií.

Od roku 2010 stále více vzrůstala popularita nového žánru a na scéně se objevovali nová jména jako například dnes velmi populární Metro Boomin, TM88, Southside a další.

Mezi lety 2011 až 2012 se na prvních příčkách *Billboard music charts* začali objevovat ikony současného trapu jako Future, Chief Keef nebo Young Jeezy. V této době narůstala popularita platformy Youtube a trapové skladby a videoklipy zde měli až přes 30 milionů shlédnutí.

V této době také vzniká sub žánr trapu drill, který vychází právě z tvorby a odkazu Lex Luger. Jedním z nejvýznamnějších producentů je Young Chop, který odkazuje na tvorbu například Shawtyho Redda či Drumma Boye jako na svoji inspiraci.

Trap ovlivnil nejen tehdejší hip – hopovou scénu, v této době ikony mainstreamové hudby začali navazovat spolupráce s trapovými rapery a některé přímo ovlivnila melodická stopa trapu. V písničkách *Yoncé*, *Drunk in Love* nebo *7/11*, od Beyoncé můžeme velmi

²² Keyboard se používá jako pojem pro elektronické klávesy a syntezátor je elektronický hudební nástroj, který slouží k vytváření prakticky jakýchkoliv hudebních melodií.

výrazně slyšet jeho prvky. Pro představu zmíním syntetický zvuk, rychlejší rytmus a výrazné smyčky bicích nástrojů.

Zpěvačka Lady Gaga spolupracovala s rapery T.I., Too Short a Twista na skladbě *Jewels*, která byla vydána v roce 2013 a u kritiků fúze trapu a popu vyvolala velmi smíšené pocity. Další zpěvačkou, byla Katy Perry v její písničce *Dark Horse*, na které spolupracovala s rapperem Juicy Jem. Skladbu vydali v září 2013 a na konci ledna 2014 byla na předních příčkách *Billboard Hot 100 chart*.

4 Dnešní podoba trapu a jeho sub žánry

Poslední etapu vývoje trapu datuji od roku 2015 až po současnost a v následující kapitole se budu snažit popsat jeho transformaci do současné podoby.

Zlomový okamžik pro popularitu trapu nastal v roce 2015, kdy Desiigner vydal hit *Panda*, který se umístil na předních příčkách *Billboard Hot 100 chart*. Písnička obletěla téměř celý svět a trap získával nové fanoušky. Podobný vzorec funguje i na kultovní skladbu od Ree Sremmurda a Gucci Manea *Black Beatles*, která se ve zmiňovaném žebříčku umístila na prvním místě. Tuto písničku následoval i internetový fenomén známý jako *Mannequin Challenge*. Na sociálních platformách koloval trend natáčení videí „zamrznutých“ lidí v pohybu, ve kterých jako podklad sloužila právě skladba *Black Beatles*.

V roce 2017 vyšel singl *Bad and Boujee* od tria Migos²³ a Lil Uzi Verta, jehož refrén „*Raindrop (Drip), Droptop (Drop Top)*“ se stal mainstreamovou senzací internetových videí. Dalšími významnými umělci roku 2017 byli 2 Chainz, který v červnu vydal své čtvrté studiové album *Pretty Girls Like Trap Music*, a Cardi B se svým hitm *Bodak Yellow*, který dosáhl první příčky žebříčku *Billboard Hot 100*.

Okolo těchto událostí vznikala také latin trap, který byl fúzí trapové hudby a latinskoamerických rytmů. Tématika se točila opět okolo drog, života na ulici anebo také sexu. Mezi reprezentanty latin trapu řadíme dnes jednoho z nejposlouchanějších umělců světa Bad Bunnyho, Malumu, Ozunu či Bryanta Myerse.

²³ Migos je americká rapová skupina složená z Offseta, Quava a Takeoffa, který bohužel 1.listopadu 2022 umřel na následky přestřelky.

V roce 2018 zmiňovaný rapper T.I. v Atlantě otevřel museum trapu, kterého je dnes součástí i úniková hra *Escape the Trap*. Nyní už mainstreamový žánr ovlivňoval stále více umělců, mezi kterými je například i RnB zpěvačka Ariana Grande.

4.1 Sub žánry trapu

S růstem popularity trapu rostl i zájem mladých umělců o nový zvuk, který mladé umělce inspiroval přinést do žánru něco svého a odlišného. Trapoví umělci se začali stále více objevovat na scéně i mimo Spojené státy a například v Evropě se začala tvořit nová vlna trapové kultury.

V následující tabulce velmi stručně zmíním další trapové subžánry a jejich charakteristické prvky a představitele.

<i>SUB ŽÁNŘ</i>	<i>PŮVOD</i>	<i>PŘEDSTAVITELÉ</i>	<i>CHARAKTERISTICKÉ RYSY</i>
Cloud Rap	Vznikl okolo roku 2008 a jeho počátky sahají do Atlanty, Memphisu nebo Hustonu.	Lil B, Asap Rocky, Yung Lean, XXXTentacion, Post Malone, ...	Inspirace primárně hip – hopen, rockem, RnB nebo popem. Grimový zvuk, basy, typické bicí nástroje vytvářející snivý a uvolňující zvuk.
Drill	Jeho počátky sahají do roku 2012.	Chief Keef, Lil Wayne, Bobby Schmurda, Pop Smoke, ...	Agresivní, rychlý až brutální zvuk. Vulgární a ostré verše.
U.K. drill	Brixton, jižní londýn, 2012.	150 (GBG), 67, Digga D, ...	Viz. drill + ikonický britský přízvuk raperů. Ovlivněn hudebními žánry jako grime a UK garage. - 138 – 151 BPM
Latin Trap	Vznikl po roce 2007 v Puerto Ricu a následně se rozšířil napříč latinskou amerikou.	Bad Bunny, Ozuna, Maluma, ...	Značná inspirace reggaetonem a latinskými rytmy.
Trap metal	Amerika okolo roku 2014.	Ghostemane, Ski Moks, Slump God, XXXTentacion, 6ix9ine, ...	Dochází zde k fúzi metalu a trapu.

5 Počátky českého trapu

V této kapitole se budu snažit popsat vznik trapu v České republice a jeho počátky. Bohužel na tuto tematiku neexistuje žádná odborná literatura, nutné je ale zmínit publikaci *Českej rap* od Ladislava Poety Zemana, která oficiálně vyšla na trh minulý rok v říjnu. Kniha sklídila zasloužený úspěch a dle mého názoru, forma, jakým způsobem je kronika zpracovaná, je ideální pro pochopení a mapování českého rapu širokou veřejností. Z druhé strany si myslím, že někteří fanoušci rapu, včetně mě, knihu patřičně neocení, poněvadž se v ní objevují jména, která nejsou současnou scénou respektována.

Informace budu tak čerpat především z článků, podcastů a dokumentární série *Rapstory* od režiséra Šimona Šafránka, která vyšla v roce 2021 a nyní je dostupná k shlédnutí skrz internetové vysílání České televize.

5.1 Počátky českého hip – hopu

Kořeny českého hip – hopu sahají do roku 1989, kdy spolu s revolucí do tehdejšího Československa přišla vlna západní kultury a s ní i nové hudební žánry a subkulturní prvky jako například grafity. Hip hop vznikl právě v subkultuře grafity umělců a skateboard komunitě, jejichž členové velmi často navštěvovali západní Berlín, kde se inspirovali právě v grafity sféře.

Zatímco na jihu USA se už zanedlouho bude formovat pojem trap, v Česku se teprve místní hudebníci poprvé pokoušeli o rap a hip – hopový rytmus a melodie. Poněvadž hip hop jde ruku v ruce s pouličním životem velkých měst, je tedy zřejmé, že Praha a další velká města jako Plzeň nebo Brno jsou kolébkou českého rapu. Tato skutečnost je zajisté ovlivněna tehdejší dobou a tím, že lidé z menších měst, neměli bezprostředně po revoluci takové možnosti a přístup k aktuálnímu světovému dění.

První náznak rapu se objevil v roce 1984, kdy folkrocková kapela Lesík Hajdovský & Manželé vydala skladbu *Jižák*. Jako prvního české rapera můžeme považovat Sifona, na kterého tak odkazuje i Smack One ve zmíněném dokumentu *Rapstory* (2022). Sifon byl součástí uskupení WWW, které se však později odklonilo od hip-hopové tvorby.

V počátcích vývoje rapu a hip hopu získala mediální zájem skupina Chaozz, na které následně navazuje však již nekomerční a nyní legendární uskupení PSH neboli Peneři strýčka Homeboye. Skupinu založil Orion neboli Michal Opletal a Ondřej Čihák, který si říká DJ Shitnes. Spolu vydali dvě demo kazety *Peřina těžká dřina* (1993) a *Párátka Adventní Expresní Lyrici*. V roce 1998 vychází *East Side Unia I.*, na které se už objevuje Vladimír Brož alias Vladimír 518 a DJ Richard, který nahradil Ondřeje Čiháka. Je nezbytné zmínit, že Vladimír 518 se objevil na ikonické skladbě *Jižák*, která je převzatá od již zmíněného uskupení Lesík Hajduk & Manželé. Tato nahrávka sklídila velký úspěch a uskupení dále pokračuje v tvorbě. PSH v této době spolupracovali například i s se Sifonem a uskupením WWW nebo duem Indy&Wich.

V roce 2001 nastal zásadní zlom pro český rap v moment, kdy PSH vydala desku legendární *Repertár* a hip hop se tak dostal mezi širší veřejnost. Dalším mezníkem pro PSH byla výměna DJů v roce 2003, kdy DJ Richarda nahradil mladý Mike Trafik. V roce 2003 zároveň Orion vydal svou první sólovou desku *Teritorium*, jejíž pokračování *Teritorium II* bylo oceněno Andělem za Nejlepší Hip Hop a RnB album.

Vladimír 518 udělal pro českou hip hopovou scénu velký krok, když v roce 2007 založil vydavatelství *Big Boss Label*, na kterém v následujících letech bude vycházet značná část hip hopových umělců.

5.2 Položení základů českého trapu a nový zvuk

V roce 2004 vyšlo album *Toxic Funk* od pražského uskupení Supercrooo, které již dříve fungovalo pod pseudonymem K.O.Kru. Členové Hugo Toxxx a James Cole tímto albem položili stavební kameny trapu v Čechách a začali tak přepisovat českou hip hopovou historii. Jan Daněk (Hugo Toxxx) a Daniel Ďurech (James Cole) navázali na odkaz Orionu, který byl pro ně *rapový táta*²⁴ a do hudby přinesli nové neotřelé prvky. Zvuk byl více agresivní a energetický a texty více drzé, úderné a vulgární. Beaty byly rychlejší a více elektronické a syntetické. Klád se velký důraz na rap a lyrickou složku. Jak jsem již zmiňovala, typické bylo dissování, ale také například různé gramatické odchylky a

²⁴ Ve slangu používaný výraz pro mentora, učitele.

vymyšlené skloňování, kdy autoři mění koncovky slov za účelem rýmování se. Huggo Toxxx v dokumentu *Rapstory* (2022) vyvrává, že tento vzorec používal již Orel aka Orion a byl pro něj inspirací i v jeho tvorbě. Reference na rapery či celebrity a jejich sarkastická až nekorektní kritika byla velmi často předmětem textů Toxxx a Koule²⁵. Například v ikonickém singlu *Fotky z novin* zazní verše od Jamese Coula:

„*A co Eva Herzigová? Je na vrcholu nebo na drogách? Řeknu ti to sám, miluje kokain. Sám jí ho prodávám. Má ráda čistý zboží, platí hotově cash, né jak Leoš Mareš.*“ (James Cole)²⁶

Mladý Toxxx a James byli hladoví po úspěchu a nebáli se kohokoliv *zdisit*²⁷. Indy a Witch v té době byly další úspěšnou a oblíbenou dvojicí tehdejší hip hopové scény. Jejich zvuk byl narozdíl od Supercrooo více old-schoolovější a komerční. Huggo s Jamesem chtěli být slyšet a získat větší pozornost medií, kterou si zasloužili, a přestože *Toxic Funk* vyšel na jaře roku 2004 ještě pod Indyho labelem *Mad Drum*, později ten samý rok Toxx *dissí* Indyho na singlu *Velrybí Bolest* spolu s Marpem. Tato skladba vyústí tzv. beef, který můžeme považovat jako jeden z prvních na scéně. Jako odpověď vychází *Velrybí Hovězí*, od Andrease aka Indyho společně s Wichem. Toxxx však dlouho nečeká a vydává *Tvůj styl je moskyt poskyt*, který je nelitostnou kritikou a odpovědí na předchozí Indyho *diss*track²⁸.

„*André padej na Kypř hoří ti srub, buzno buzno hej máš pět minut, Seš ten kdo vyrábí folk, máš na svědomí hnilobnej zápach rybí scény v týdle zemi, repuješ vo ponožkách, znáš tu vo tom, jak Máňu²⁹ kérije máma za smrad v pokoji.*“ (Hugo Toxxx)³⁰

Tyto verše zaznívají na hned na začátku *diss* tracku. Toxxx se zde naváží nejen do Andreasovo původu, ale také například do Wiche. Ten samý rok vychází pod *Nejbr Beats*

²⁵ Jeden z pseudonymů Daniela Ďurecha.

²⁶ Supercrooo – Fotky z novin

²⁷ Diss se v slangu používá pro označení ostré a často veřejné kritiky určité osoby.

²⁸ Slangový název pro označení singlu, ve kterém se neotřele kritizuje určitá osoba.

²⁹ Máňa byla přezdívka pro DJ Wicha, kolegy Indyho.

³⁰ Marpo ft. Hugo Toxxx – Velrybí Bolest

druhé album *České kuře: Neurofolk*, které je ještě o něco tvrdší a temnější. V roce 2007 vydávají již pod labelem *BigBoss* dvojalbum *Dva nosáči tankujou super*, které zahrnuje celou jejich dosavadní tvorbu, remixy a nevydané nahrávky.

5.1 Počátky českého trapu

Kořeny českého trapu, který měl nový jižanský zvuk sahají do roku 2007, kdy se na scéně objevuje nejoblíbenější rapper současnosti Yzomandias, civilním jménem Jakub Vlček, který v té době vystupoval ještě coby DJ Logic. Vydal dva první mixtapy *We are the Future vol. 1* i společně s druhou částí a o rok později se přidal k uskupení *Zutroy Clique*, ve kterém působil také Sergei Baracuda či Jimmy Dickson. Uskupení se však v roce 2009 rozešlo kvůli údajné hádce mezi Logicem a Sergejem.

V roce 2010 si Yzomandias zkrátil pseudonym pouze na Logic a pod uskupením *Fuerzo Arma* vydává mixtape *Hráč roku vol. 1*. Hned o rok později z uskupení odchází a vydává druhou část *Hráč roku vol. 2*. S mixtapem *Czech Made Man* z roku 2012 přichází i změna směru Yzomandiasovo kariéry, poněvadž na desce už můžeme registrovat JCKPTa a Jimmyho Dicksona. Právě s Dicksonem v polovině roku 2012 zakládá YZO Empire, kterého je součástí i Jackpot, Konex, Lvcs Dope, CBCH neboli Cibich a Decky.

V tom samém roce Logic společně s Jackpotelem vydávají dnes již legendární album *Pod Vlivem*, na kterém se objevil i Jimmy D. nebo Lvcs Dope. O rok později jim pražské *Radio Spin* nabízí vlastní pořad, který pojmenovali *YZO Show*. Ve večerním vysílání pouštěli zahraniční hip hopové a trapové singly, singly vlastní anebo si zvali různé hosty. Z této doby pochází i legendární záznam *YZO Show* s Tylerem Durdenem, který se v posledním roce snaží dostat z ulice zpět na scénu.

Tyler Duren, civilně David Štilip, neboli také Poseidon Vltavy či Lor z Párnie, je dnešní jim ikonickým jménem počátků trapové kultury. Jeho tvorbu datujeme do roku 2012 a mezi jeho nejznámější singly té doby patří *Dreamin* (2012) nebo *Noc je klíč* (2013). Tyler se proslavil nejen svou závislostí na pervitinu, ale primárně svojí flow, která byla velmi specifická a jeho texty se točily okolo drogové tematiky a problémů života na ulici. Dalším výrazným prvkem jeho rapové osobnosti byl freestyle rap neboli improvizace. Jeho účast

v *YZO Show* a záznam freestyly Logica a Tylera je dnes ikonickým momentem, který je dostupný k shlédnutí na Youtube.

Pervitin se značně podepsal na zdravotním stavu Davida a v roce 2014 se rozpadá uskupení Gynger Money Gang, které Tyler spoluzaložil v roce 2012. Po Durdenovi nastává odmlka. Již před tím velmi často žil na ulici a tento lifestyle ho pohlcuje. Projevuje se to i na tvorbě, která upadá.

Z uskupení *YZO Empire* se postupem času začala stávat samostatná značka. Fanoušci nakupovali merch a hudebníkům se tak naskytl nový zdroj příjmů, který můžou reinvestovat do hudby. Hugo Toxxx v *Rapstory* (2022)³¹ zmiňuje merch jako:

„*Merch je potřeba dělat love.*“ (Hugo Toxx)³²

V roce 2013 vychází ikonický singl *F*ck Swag*, na které YZO Empire spolupracoval se svými současníky ze Slovenska HAHA CREW v čele s Dalybem, Sameyem a Zayem. Zvláště pro street fashion je tento singl ikonický především tím, jak autoři textů odkazují na prvky tehdejších trendů.

„*Na nohou mám Prestige boy, mám prestiž.*“ (Logig aka Yzomandias)³³

Tentýž rok vyšel i ikonický singl *Pretty gadže*, na kterém se spojili YZO Empire a ústecký Social Gang. Na této skladbě můžeme slyšet i nyní známého Foresta Blunta, který v té době vystupoval pod přezdívkou Forest Bong nebo mladého Skinny Barbera či Bělocha, který se v posledních třech letech pokouší vrátit na scénu.

V roce 2014 vychází mixtape *Hráč roku vol.3* a o rok později čekají Logica veliké změny. Label YZO Empire se přejmenovává na Million + Entertainment a do labelu přichází Nik Tendo, Hasan, Karlo a Robin Zoot. Logic zároveň mění svoji přezdívku na Yzomandias. Primárním důvodem změny jména byl vycházející americký rapper, který objevil na scéně pod stejnou přezdívkou.

³¹ Šafránek, Šimon, *Rapstory* [film]. ČR, 2021.

³² Hugo Toxxx – *Rapstory* (2021)

³³ Yzo Empire a Haha Crew – *F*ck Swag*

6 Český trap a jeho podoba dnes

Rok 2015 byl nyní už pro Yzomandias a uskupení Milion+ klíčový. Do skupiny se přidává mladá Nik Tendo aka Goldcigo neboli Dominik Cita, Robert Pouzar aka Robin Zoot, Hasan a Karlo aka Gumbgu. V dubnu roku 2015 vyšel singl s videoklipem HSVHTHVG a představil fanouškům nového Yzomandias. Skladba vyšla pod jménem Logic, ale následující album *Yzomandias*, které vyšlo na konci toho samého měsíce, nastiňovalo velké změny ve stylu a směru umělce.

Mezitím co si ostatní členové Milion+ budují své jméno na scéně, nyní už Yzomandias vydává album *Ze Dna*, které bude jeho posledním albem bez platinového ocenění. V té době začal být trap stále více populární a jeho základna fanoušků se více a více rozšiřovala. Tento rok na trapovou scénu přichází i fenomén hudební akce *Addict* pod záštitou Jakuba Stracha aka NobodyListen. Nobody je dnes předním českým hudebníkem a je osobou, která byla u zrodu české trapové kultury a zároveň ji zásadně ovlivnila.

Jakubko aka Yzomandias v *Rapstory* (2021) zmiňuje skladbu *Kawasaki* (2016) jako milník nástupu jeho popularity. Podle něj vydání singlu *Holly Molly* (2017), na kterém se objevil i Lvcs Dope, značně zvýšilo jeho popularitu a podle mého popularitu trapu v Čechách obecně. Stále se však často setkává s kritikou a nepochopením široké veřejnosti.

Jeho texty velmi často odkazují na drogy, primárně marihuanu nebo na extázy, pro kterou se v angličtině používá název *molly*. *Holly Molly* je tedy odkaz na extázy jinak také nazávanou MDMA.

Rok 2017 je pro Jakuba a celý label zlomový. Hned na začátku roku 11. ledna umírá Jackpot Daniels. Tato tragická událost zásadním způsobem ovlivní Yzomandias jako člověka a hudebníka zároveň. Později tento rok vydává album, jehož název jasně odkazuje na zesnulého kamaráda, *Zhora vypadá všechno líp*. Album se stalo pro Jakuba stalo prvním platinovým a sklidilo značný úspěch. Dále například Robin Zoot, jako člen Milion+, vydal své první album *0002* a Nik Tendo EP *GoldKid*. Na konci tohoto roku přišla další zásadní změna pro Yzomandias a celý Milion+ label, když Lvcs Dope skupinu opustil. Tento rok byl plný změn, ale přinesl novou etapu českého trapu.

V této době se na scéně pohybuje také Sergej Baracuda, jehož série alb *Pouliční Ekonomická* měla také značný vliv na podobu českého trapu. Jak Segrej sám rapuje v singlu *Dealer*: „*Segrej B je dealer, Sergej B je dealer, ...* „ (Sergei Baracuda)³⁴, jeho primárním zdrojem příjmu byl prodej drog. Dostáváme se tak zpátky do toho, kde to všechno začalo akorát v České republice.

V roce 2018 vyšlo Yzomandiasovo album *Sbohem Roxano* a později ten samý rok, Milion+ vydali celolabelové albu *Krtek Money Life*, po kterém následovalo turné, co v Česku nemá zatím obdoby a v roce 2020 o celém projektu vyšel stejnojmenný dokument.

2018 přináší na scénu také nové jméno Cashanova Bulhar, který do trapové kultury přináší fotbalovou tematiku a jeho skladba *Swag Martin Fenin*, která odkazuje na nevydařenou kariéru fotbalisti Martina Fenina, se stala kultovní a odkazem tehdejší trapové kultury. Uskupení, jehož je spolu s Icy Lem nebo Labelem členem, *2L Boyzz* nabývá na popularitě a získává si své fanoušky.

V tom samém roce přichází na scénu rodák z Chebu PTK a jeho singl *Nevezmu tě z klubu domů*, se stal tak oblíbeným, že se dočkal tří pokračování.

Následující rok se na scénu vrací legenda a průkopník českého trapu Hugo Toxxx s disstrackem na Lvcase Dopa *Buze*. Skladba sklidila velký úspěch a přesně jak se v ní Toxxx zmiňuje: „*Přišel jsem zpátky si to zase všechno pěkně vzít.*“ (Hugo Toxxx)³⁵. Ten samý rok vydává desku *1000*, za kterou získal cenu Anděl.

V roce 2020 přišel fenomén videoklipů a audiovizuální tvorby. Umělci se předhánějí, kdo má lepší klip a kdo je lépe oblečený. Yzomandias vydává *Prozyum*, ke kterému se vážou již zmíněné hudební videoklipy k písničkám *Designer Flow* a *Jed' Tvrdě Nebo Jed' Domů*, které se inspiroují například filmem *Fight club* a navozují velmi intimní atmosféru.

Na scénu se také vrací ústecký rodák Forest Blunt, který spolu s Vercettim a Shakou zakládají Central Gang, a vydává album *Dead Inside*. Na pražské scéně se objevuje Blako a se svým hlasem na scénu přináší zcela nový zvuk.

³⁴ Sergei Baracuda – Dealer (2018)

³⁵ Hugo Toxxx – Buze (2019)

Během období pandemie česká scéna nestagnovala, právě naopak. Nikdo neměl co dělat, tak vznikalo velké množství hudby. Na trapové scéně se objevila i tzv *16 challenge*, jejíž náplní bylo vybrat peníze na různé organizace a pomoc tak s průběhem pandemie. Tohoto trendu se zúčastnil i Yzomandias, Nik Tendo a další.

Minulý rok na podzim přišel zlomový moment pro českou trapovou scénu, kdy Yzomandias a Nik Tendo vydali společné album *Kruhy a vlny*, které vypráví o jejich osobním rozvoji, ale také o jejich vzájemném vztahu. K albu byl vydán i mini dokument, ve kterém nám interpreti vypráví celý příběh alba.

7 Jakými směry působí vliv trapových hvězd na každodenní životy a nákupní chování generace Z

V Následující kapitole se budu věnovat vlastní hypotéze o tom, jak ovlivňuje trapová kultura nákupní chování generace Z a jejich každodenní životy. V dílčích podkapitolách se věnuji specifickým odvětvím.

7.1 Fashion

Jedna z hlavních sfér, ve které trap ovlivňuje generaci Z je móda. Jak je tomu v historii zvykem, mladá generace následuje své vzory a chce vypadat jako oni. To samé platí i v trapové kultuře. Na české scéně této skutečnosti skvěle využívá prodejce streetwearového oblečení *Footshop*, který již od jeho vzniku s rapovou scénou spolupracuje. Jako další je nutný zmínit obchod *Section*, který se zaměřuje na prodej prémiových tenisek a streetwearu. Klíčem jejich úspěchu je podle mého spolupráce s rapery, která k nim přivádí většinu klientů. Kam jinam by si totiž měli jít pořídit tenisky než tam, kam chodí nakupovat i jejich oblíbený rapper. V posledních dvou letech *Section* tvoří i své vlastní kolekce oblečení a sklízí s nimi velký úspěch. Tento fakt se dle mého názoru opět odvíjí od jejich spolupráce například s Yzem či Niktendem, kteří jejich brandové fashion kousky nosí.

Jako další můžeme zmínit i lokální návrháře Jana Černého a mladého Tobiase Schuberta a jeho brand Tobias Equipment. Návrháři úzce spolupracují s trapovými umělci a

scéna se tak propojuje. Například talentovaný Tobias vytvářel Yzomandiasovi v klipu *Láska a bolest*.

Grillz, neboli zlaté zuby, jsou fenoménem hip – hopové kultury obecně. Dnes se tento trend dostává i mezi širší veřejnost, která si grillz pořizuje. V České republice se výrobě grillz věnuje brand Yogrillz a více alternativní přístup k šperkařství obecně nám ukazuje mladá Anna Baum, která v posledním roce spolupracuje s předními trapovými jmény jako je například Robin Zoot.

7.2 Koncerty

S popularitou trapu rostla i poptávka po koncertech trapových umělců. Pro mladé promotéry kulturních akcí se otevřeli nové dveře.

V této podkapitole chci zmínit především mladý projekt Pop Out Entertainment, který je pod záštitou Samby Samoura. Na scéně působí od roku 2021 a do České republiky tento projekt přivedl umělce jako je Central Cee, Lil Tjay či Luciano.

7.3 Alkohol & navykové látky

S tematikou trapových textů se nabízí jasná spojitost s alkoholem a jinými návykovými látkami. Této skutečnosti využila i značka rumu Havana Club, když se v minulém roce spojila s Yzomandiasem a Nik Tendem v rámci jejich společné tour Double Trouble a vytvořila jedinečné balení drinku s etiketou, na které je právě Yzo a Nik.

Další spolupráce raperů a alkoholového brandu jsme mohli zaznamenat u Skinny Barbera, který spolupracoval s Nicholas Vodkou.

Většina drog je nelegálních, však s příchodem nejprve CBD a poté HHC přichází i nové možnosti distribuce těchto legálních látek. Segrei Baracuda neotálel a v roce 2019 přichází na trh s novým brandem *Skerocuda*, pod kterým prodává nejen svůj merch, ale právě CBD a nyní i HHC produkty.

8 Vlastní práce

Poslední částí mé bakalářské práce je praktická část, ve které se věnuji vlastnímu průzkumu. Jeho součástí byl dotazník a rozhovor s producentem Jakubem Čapkem a Milanem Vomáčkou, který pod hlavičkou svého brandu *KoldHart* tvoří kolekce oblečení.

8.1 Dotazníkový průzkum

Svůj dotazníkový průzkum jsem směřovala na generaci Z, kterou jsem vymezila roky 1997 - 2010. Mým cílem bylo zjistit, do jaké míry generace Z poslouchá český trap a jakým způsobem jí může ovlivňovat. Získala jsem 156 odpovědí, z toho 67,3 % byli muži, 30,1% ženy a zbytek procent respondentů zaškrtili jiné. Odpovědi byli napříč generace Z poměrně vyvážené, avšak nejvíce respondentů 14,1 % se narodilo v roce 2000 a 2005. Rozdělení respondentů podle krajů nebylo zas až tak vyvážené. Nejvíce jich pocházelo z Plzeňského kraje 26,3 % a z Hlavního města Prahy 25 %. Ze středočeského kraje pocházelo 8,3% a z Karlovarského a Moravskoslezského 7,7 %. Nejméně zastoupený je Královéhradecký kraj a Liberecký kraj 1,3 %. Respondenti nejvíce pocházeli ze středně velkého města s 10 000 – 100 000 28 %, poté 22% z měst 500 000 obyvatel a více a 20,7 % respondentů pochází z obce do 1000 obyvatel.

Jako první otázku jsem položila „*Co pro vás znamená hudba?*“ a drtivá většina odpovědí se shodovala. Pro generaci Z je hudba každodenní skutečností, které je všude provází a také pro ně hodně znamená. To potvrdily i výsledky odpovědí následující otázky, kdy jsem se dotazovala, jak často respondenti poslouchají hudbu. 94,2 % odpovědělo každý den.

Další zajímavý výsledek vyšel na otázku „*Jsou v tvém playlistu trapové skladby?*“, kde 87,2 % odpovědělo ano. Tento výsledek nám potvrzuje hypotézu o velké oblíbenosti trapu mezi generací Z.

Na otázku, zda respondent navštěvuje koncerty, odpovědělo 40,4 % Ano, 36,5 % Občas a Ne zaškrtilo 23,1 %. Z tohoto výsledku můžeme usoudit, že gen Z se zajímá o koncerty a má zájem je navštěvovat.

Podle dotazníku 89,1 % respondent se zajímá o módu a 10,9 % ne. Z tohoto faktu můžeme jasně vyvodit další zájem generace Z, který je móda. Na módu navazuje i další otázka ohledně částky, kterou jsme ochotni za kus oblečení utratit. Téměř 50 % respondentů je za jeden kus oblečení ochotno investovat od 1000 – 5000 Kč. 26,9 % by utratila od 5 000 Kč až do 10 000 Kč a 15,4 % by do jednoho kusu oblečení investovala 10 000 – 25 000 Kč.

Mezi odpověďmi na otázku „*Kdo nejvíce ovlivňuje tvůj styl oblékání?*“ se objevily i jména rapperů jako například Kayne West nebo Asap Rocky či pojem *rappeři* obecně. Dále zde gen Z zmiňovala sociální sítě jako Instagram a Pinterest.

V sekci drogy a návykové látky jsem získala následující výsledky - marihuanu vyzkoušelo 79,5 % respondentů, alkohol 89,1 % , cigarety 80,8 %, dále CBD 54,5% a HHC 51,9 %. Pouze 9,6 % respondentů podle jejich odpovědi, nikdy žádné návykové látky nezkusily. Na otázku „*Pokud jste zkusili JINÉ návykové látky než jsou alkohol a cigarety, při jaké příležitosti bylo?*“ 35,9 % odpovědělo na koncertě a téměř 70 % odpovědělo doma s kamarády. 46,2 % zaškrtnulo možnost v baru či klubu a až skoro 31 % odpovědělo, že drogy zkusili sami doma.

Poslední částí dotazníku bylo poznávání osob na fotce a dvě hudební ukázky. Legendu českého trapu poznalo na fotce 87,8 %, jeho nahrávku však už jen 71,2 %. Audionahrávku druhé legendy českého trapu Huga Toxxxu poznalo 66 % respondentů. Robina Zoota poznalo 85,3 %, Sergeie Baracudu 90,4 % a Bulhara 78, 2 %. Z těchto výsledků usuzují, že česká generace Z velmi vnímá českou trapovou scénu a má přehled o interpretech.

8.2 Rozhovory

Rozhovory se nesly v uvolněné atmosféře a pro autentičnost jsou v nich zanechány i vulgarismy.

8.2.1 Rozhovor s Milanem Vomáčkou

Milan je teprve dvacetiletý profesionální kuchař působící v pražském *Avocado Bistru*. Jeho největší zálibou a vedlejším zdrojem příjmů je však jeho fashion brand *KoldHart*. Na

střední škole vystudoval obor kuchař a poté se odstěhoval do Prahy, kde se nyní věnuje budování své značky a identity.

E: „Kdy jsi začal nějakým způsobem tvořit oblečení?“

M: „No, nevím. Řekl bych, že to začalo přirozeně, že mě vždycky zajímalo oblečení. Měl jsem za to, že kluk musí vypadat jako frajer, takže jsem se o to od útlého věku zajímal a jelikož jsem na to neměl peníze, tak mě nejdřív zajímaly třeba barvy, to jsem hodně chodil třeba v černý a jakoby ty střihy, aby to na mě prostě padlo a postupem času jsem si koupil vždycky jednu dobrou věc a k tomu jsem se to snažil stylovat. Nebo v jednu chvíli jsem nikde nemohl najít žádnou dobrou mikinu, tak jsem si vytvořil vlastní s potiskem. A lidem okolo mě se to líbilo, tak jsem vyrobil pár kámošům. Ale nemohl jsem se na tom jakoby vyřádit tolik. Tak jsem začal chodit do sekáčů a měli tam...ehm.. nemohl jsem si tam nic vybrat a vždycky jsem si, jakože když už jsem tam teda šel, tak si koupím aspoň nějaký džín, který mi nějak budou nebo nebudou a většinou mi spíš nebyly, takže jsem začal nosit hodně široký hadry, teda džíny a postupem času se to nějak prostě zformovalo na to, že je budu předělávat a tak. Mám pokračovat?“

E: „Takže jsi tím, že jsi se nějakým způsobem chtěl oblíkat a neměl na to dostatečný finanční prostředky, tak jsi se snažil najít jinou cestu a začal jsi chodit do těch sekáčů a začal jsi upravovat džíny. Zatím je nešiješ. Takže, co vlastně děláš? Ty máš brand, řekněme tomu brand – jmenuje se Koldhart a ty pracuješ hodně s džínovinou a s džínama ze sekáče.“

M: „Ano, takzvaně upcycle.“

E: „A co bys teda vlastně řekl, že děláš?“

M: „Většinu času dripuju se svým swagem a ten přetvářím. Hele, tyvole, dělám oblečení. Dělám, jak se mi chce, co se mi chce, co cejtím, co mě napadne, co vidím. A snažím se to vydávat spíš v nějakých dropech po více kouskách, než že mám furt dostupný věci. Nemám prostě stálou kolekci, ale mám jenom vyrobím, prodám. Vyrobím, prodám.“

E: „Děláš i custom, že za tebou někdo přijde a chce, ať uděláš tohle a tohle a ty to uděláš?“

M: „Teď už málo, dřív víc. Většinou chci mít volný ruce, i když mi to většinou ty lidi dovolovali, když jsem jim dělal věci na míru, řekněme třeba jenom barvu, nebo jestli to chtějí hodně roztrhaný nebo míň, ale cokoliv spíš chci mít volnou ruku, takže zakázky teď úplně nedělám.“

E: „Kdy přesně jsi založil svoji značku a kdy jsi prodal první kus oblečení?“

M: „No takhle, vlastní džíny jsem si začal dělat tak v roce 2019 a nebylo to ještě, že bych se nehrnul do toho to prodávat, ale třeba jsem to postoval na svůj Instagram a v té době nevím, to jako se nosily hodně uplý džíny spíš, takový jakoby mrkváče se tomu říká, netuším. A široký se teprve dostávaly do popředí a když jsem to teda dával na svůj Instagram, tak mi na to občas někdo odpověděl a pamatuju si, že jsem to teda prodal, i když jsem to ani nechtěl ty první džíny. A 2020 jsem už začal přímo pod tím jménem, Instagram a rozhodl jsem se, že to teď budu takhle to.“

E: „Kde bereš inspiraci?“

M: „Hodně od japonských tvůrců, kteří tenhle styl upravování džínů přesně nazývají boro denim. A Japonci mají jeden z nejlepších džínů vůbec na světě a prostě co je japonský, to je kvalitní. Takže ty výrobky jsou fakt kvalitní a většinu času Pinterest, Instagram. Občas mi něco vyjede a prostě zbytek se už utvoří v mojí hlavě.“

E: „Myslíš si, že je fashion a móda neodmyslitelnou součástí trapové kultury a rapu jako takovýho?“

M: „Rozhodně. Vnímám určitý faktory, který v té muzice jsou odjakživa jako třeba basketball, ulice, oblečení a celkově tanec a tyhle věci k tomu patří a myslím, že správněj raper nebo traper by měl vypadat dobře. Takže móda je neodmyslitelnou součástí.“

E: „Kdo měl zásadní vliv na streetwear a módu v rapu a především vlastně na tu novou vlnu, co se nosí teď. Ne, co se nosilo v 90. letech, ale to co přišlo po roce 2010?“

M: „Takže první, kdo určitě všechny napadne je Kanye West, ale myslím si, že v posledních 5/6 letech to je celej ASAP Mob, určitě ASAP Bari, ASAP Rocky, Travis Scott, Playboy Carti v posledních 3 letech.“

E: „Stejná otázka, ale jenom v Česku a na Slovensku.“

M: „Tak to bude určitě rozhodně nikdo jinej než Haha Crew a to je všechno.“

E: „Dobře, tak Haha Crew, to jsou Slováci a bavíme se spíš o tom českým trapu, tak zkus říct něco v Česku.“

M: „Teď se tady asi neoblíká nikdo líp než Yzomandias, asi vůbec. A nemyslím si, že tomu tak bylo vždycky, tak 2017 to ještě nebylo ono a to už kluci z Haha crew byli hodně dobře oblečení. A že se do toho dostával 2018/19, spíš později. Takže Yzomandias a Nik Tendo.“

E: „Kdo je podle tebe nyní nejlíp oblíbeným interpretem v Česku?“

M: „Yzomandias.“

E: „A kdo mu šlape na paty?“

M: „Nik.“

E: „A nikdo jinej už teda není?“

M: „Nobody Listen, ale to je jinej styl. Ale určitě to nebude Vercetti, nebude to Viktor Sheen, nebude to nikdo. Kluci z 58G si myslím. Jakoby je to úplně něco jinýho, sportmafia, teplákovky AirMaxi a tak.“

E: „Spolupracoval jsi s rapery jako jsou Shimmi, Rohony nebo teďka Danz Hun. Kdo ještě nosí tvoje džiny takhle ze známějších osobností? Nebo, kdo bys chtěl, aby měl tvoje džiny a nosil je?“

M: „Nevím, jak teď, ale jednou jsem posílal džiny Nikolasovi Naisonovi ze Slovenska a nevím jestli je nosí, už je to dlouho. Další je Rohony asi a toho jsi říkala. Kdybych chtěl, aby někdo nosil moje džiny, tak to je Yzo.“

E: „Jací jsou momentálně tvoji nejoblíbenější umělci? Napříč žánrama.“

M: „Ken Rebel, Danz Hun a The Weeknd.“

E: „Kdy jsi začal poslouchat československej rap a kdo to byl, jací interpreti?“

M: „Pamatuju si, že táta hodně poslouchal PSH, takže jsem to slyšel úplně od malička, ale já sám jsem vždycky poslouchal jenom zahraniční, hodně old school a dost jsem odsuzoval novodobej rap. Pamatuju si, že ten český celkově jsem taky moc nemusel. A pamatuju si, že v 6./7. třídě hodně jelo Milion+. Kámoš ze třídy měl staršího brácha a ti si na tom hodně užížděli a pak se mi to vlastně nějak zalíbilo, ale spíš se mi zalíbil slovenskej rap, to byla Haha Crew. Takže 6./7. třída.“

E: „Myslíš si, že dnešní zájem o módu a fashion je větší díky raperům a hip-hopu?“

M: „Jo. Lidi chtěj nosit to, co nosí jejich oblíbení rapeři.“

E: „Drogy a noční život jsou taky velkou součástí trapové kultury. Pokud chceš odpovídat, tak jaký máš vztah k drogám a návykovým látkám?“

M: „Neutrální. Konzumuju marihuanu jenom a občas.“

E: „A piješ alkohol?“

M: „Zřídka.“

E: „Zdá se ti, že se v Česku pořád na trap a na rap obecně kouká skrz prsty a není mu dán dostatečněj prostor a respekt, kterej si zaslouží?“

M: „Furt si myslím, že to je dost mladá muzika, pro kterou starší generace nemusí mít vůbec žádný pochopení a celkově se není čemu divit, protože tu muziku může dělat každej z pokojíčku a není to jako jiný žánry tak hudebně obsáhlý. Takže proto starší lidi nemusí mít takový pochopení. Je to celkově žánr o jednom člověku, kterej mluví o svém životě a o sobě, takže některý lidi pro to nemusí mít takový pochopení, když se jim dostane určitej produkt pod ruku a slyší v tom něco, co si ani neodkážou představit. Nedokážou si představit, že se to vůbec někde děje. Pro určitý skupiny lidí je to prostě úplně něco jinýho no.“

E: „Trapový texty se často točí kolem tématiky drog, peněz, alkoholu, sexu nebo například urážení žen. Všechny tyhle prvky jsou neodmyslitelnou součástí trapových tracků, ale zároveň to nejsou jediná témata, o kterých se dá mluvit a pro mě osobně hudebníci, kteří mi nedokážou sdělit něco jinýho než to, jak moc jsou high a kolik mají love a bitches, nejsou ničím zajímavý. Zároveň svými slovy a názory ovlivňují mladou generaci. Pro mě je dobrej raper někdo, kdo mi skrz lyrics dokáže předat nějakou přidanou hodnotu. Jak tohle vnímáš ty?“

M: „Vidím to úplně stejně jako ty.“

E: „Jaký ikonický moment v českém trapu se ti teď vybaví? Pro mě je to například ta část historie, kdy James Cole chodil se Smackovo mámou.“

M: „Počkej, to je pravda? Já jsem to nepochopil, když jsem to slyšel, jestli to je pravda. A je to teda pravda? Já jsem o tom pak neslyšel zmínku od té doby.“

E: „Jo, je. Vždyť to má i v tracku.“

M: „Kdo?“

E: „Smack.“

M: „Mám další nápad. Hodně ikonické moment mi přišel, když ve Varech na filmovém festivalu, Nobody pořádal Addict a to možná ještě ani neměl čísla, nebo to bylo ještě brzo před 2020 mám dojem a bylo to v jedné takové budově starší a začala ta party prostě a hrála třeba druhá písnička a začaly se děsně klepat zdi a podlaha a ta party se musela co nejdřív zrušit, protože se ten barák, jak byl starej, skoro zřítel.“

E: „Ještě něco tě napadá?“

M: „Když Toxx dissnul Lvcase Dopa.“

8.2.2 Rozhovor s Jakubem Čapkem

Jakub Čapek aka JayCey je mladý rodák z Plzně, který se živí jako producent převážně trapové hudby. V následujícím rozhovoru se budeme bavit o Jakubovo tvorbě a jeho pohledu na českou trapovou kulturu a žánr jako takový.

E: „Ahoj, Jakube, jak se máš?“

J: „Čau. Na začátek, mám se krásně, mám se dobře, ale jak já všem říkám. Vždycky může být líp a nebo hůř.“

E: „Na začátek bych tě chtěla poprosit, jestli bys mi řekl, kolik ti je let, odkud pocházíš a jak jsi to měl se školou?“

J: „Je mi 24 let, jsem z Plzně a já nemám důvod, proč lhát. Nebyl jsem dobrý student, ani se za to nestydím. Protože škola pro mě nemá hodnotu jako pro to, abychom zjistili, kdo jsme.“

E: „Jsi úspěšný hudební producent, který pracoval s předními českými hudebníky jako je například Hugo Toxx. Jak a kdy jsi se vůbec dostal k produkování beatů?“

J: „Hrozně si vážím toho oslovení úspěšný hudební producent, protože já jsem člověk, kterej chce jenom dělat to, co ho baví. Já jsem vodjakživa chtěl dělat to, co mě baví a nechtěl jsem právě dělat to, co mě nebaví. A jsem strašně vděčný za to, že můžu tvořit hudbu v týchle době. Žijeme v krásný době, kde můžeme dělat naprosto cokoli a každéj doufám, že si najde to svoje jako já jsem si našel tu hudbu.“

J: „K produkování hudby jsem se dostal hodně náhodou. Byl jsem u svého nejlepšího kamaráda, za což mu nejvíc vděčím, že jsem mohl u něj trávit čas a aby mi on ukazoval to, co on zná. Takže to byl právě hip-hop. Díky Tomáši, vážím si toho. Shoutout Tomáš Karika. Trávil jsem u něj veškerý svůj čas, když jsem byl malej, byl jsem u něj dá se říct poměrně často, hlavně o prázdninách, to byl rok 2011. To jsem seděli u něj v pokoji a on tam měl velkou aparaturu s reprákama a pouštěl mi hip-hop, kterej jsem neznal, nevěděl jsem co to je. Pouštěl mi první skladbu od DJ Premiera, jmenuje se to *Classic* a u toho jsem si říkal „no tak to chci jednou dělat.“ Prostě viděl jsem týpka, jak ve videoklipu vytváří beat a nad tím jsem se pozastavil a řekl jsem si, že to chci jednou dělat. A u toho jsem zůstal a pokračoval jsem dál a dál až jsem z toho udělal něco svého.“

E: Jak dlouho ti trvalo, než tě začala hudba živit a jak sis před tím vydělával?

J: „U tadytoho bych se trošku víc pozastavil a řekl bych rád hned na začátek, že jsem absolutně neočekával, že bych se tím chtěl živit, nebo že bych z toho mohl dostávat nějaký peníze, protože jsem byl mladej, byl jsem malej, neřešil jsem tady tyhle věci a jenom jsem dělal to, co mám rád a co mě baví a to byla tvorba. Já jsem hodně kreativní člověk, takže mě ani nezáleží na materialismu nebo financích, ale kdy jsem se tím začal živit, to bylo od střední školy. Můžu říct, že na střední škole jsem z toho dostával peníze, takže v rámci třeba od 18-19 let se tím žívím.“

E: „Jak dlouho ti trvá vyprodukovat beat?“

J: „Todle je hodně individuální, protože tady záleží na několika faktorech. Tady záleží na tvójí náladě, na tvójí představivosti a na tom, co od toho očekáváš. Takže většinou můžu říct, že cca je to lidně desítky minut, můžou to být jednotky hodin jo. Takže může to být půlhodina maximálně, že udělám beat rychlejš dá se říct, že moc nad tím neoverthinkuju, nepřemejšším a potom je ta druhá část, kdy prostě nad tím hodně přemejšším, že bych tam chtěl vymyslet nějakěj přechod nebo nějakou komplexnějš melodii, tak už je to v rámci dvou až tří hodin jo, takže to je o tý náladě a kolik chci tomu beatu věnovat času a co je zrovna potřeba dělat. To je jedna z věcí.“

E: „Mohl bys mi vysvětlit čím je charakteristický trapový beat a jak se liší trap od hip hopu?“

J: „Tudle je hodně diskutabilní otázka co by měl charakterizovat trapovej beat. Protože trap jako takovej sahá až do 90. let, kdy už v tý době začínal ten hip-hop. Nebo myslím, že hip-hop začínal už v osmdesátkách, ale jde o to, že v tý době to nebyl mainstream vůbec ten hip-hop. Takže v tý době, kdy už byl známej hip-hop a furt se vyvíjel, tak už v tý době byl prosazovanej trap, takže vono se to tak nějak míchá. Já pořád vidím trap jako odvětví žánru hip-hop. Takže je to hodně diskutabilní, co by to mělo charakterizovat. Určitě by to mělo charakterizovat selekci bicí, trapový prvky jako high-heads a nejmíc 808 basa. Jedná z částí z bicí, to je basa a t aje hondě, hodně signature pro ten sound jako takovej. Takže to je určitě 808 basa.“

J: „No a čím se liší ta trapová skladba od tý hip-hopový je určitě BPM. Je tam hodně velkej rozdíl v BPM, protože trapovej beat má většinou vod 130 BPM až do 160 BPM. Zatímco hip-hopovej má od 70 BPM až do 90 max nebo může to být klidně do 100. 90 v hip-hopu je standart. Potom další věc od čeho se liší je určitě basa. V trapu je hodně výrazná 808 basa, zatímco u hip-hopu je normální basová linka z normálních prvků jako je basa v reálu na jazzovým koncertě. Z toho vychází basa v hiphopu. No a hrozně zásadní věc, co se liší ta skladba, tak je v trapu, že si lidi hrozně prosazujou ten lifestyle jo, že prostě tam lidi hodně mluví o drogách, o penězích, o těch věcech, o kterých se moc nemluví a je to spíš život na ulici. Zatímco v hiphopu si tam spíš na začátku furt prosazovali tu pohodu, ten mír, že jo a tyhle věci. To je můj pohled samozřejmě.“

E: „Prodáváš beaty i do zahraničí?“

J: „Samozřejmě naskytujou se mi i spolupráce v zahraničí, takže prostřednictvím mého portálu na beatstars.com, tak mám svoje webové stránky jaycee.net, kam se každý může podívat. Mám tam celý katalog svých produkcí, které tam vystavuju veřejně a taky jsou tam moje balíčky pro producenty, který prodávám. Jsou to zvuky, bicích různých na melodie třeba, nebo efekty a jak říkám ano, prodávám i beaty do zahraničí. Ale převážně na tenhle ten trh v Česku a na Slovensku. Směřuju spíš, jsem na obě strany, ale víc chci dát o sobě vědět tady v Čechách.“

E: „Kolik v průměru stojí tvůj beat a v jakých částkách se obvykle pohybují ceny TOP producentu z Česka a zahraničí?“

J: „Jeden můj exkluzivní beat stojí od 10 do 20 tisíc korun. Je to hodně individuální, můžu si nastavovat cenu jak chci po domluvě s interpretem, s labelem, s vydavatelstvím, tak si stanovuju cenu tak, jak já určím za vhodný, ale je to v rámci 10-20 tisíc korun za exkluzivní beat. Na svojí platformě mám další jiný licence jako je jenom mp3 nebo wav nebo stopy, protože stopy k beatu jsou hodně zásadní věc, pro úpravu finálního zvuku, takže to je hodně cenná věc. Pokud člověk má jenom mp3, moc s tím trackem moc neudělá, takže potom ve finále ty stopy hrajou velkou roli.“

J: „Jinak netroufnu si říct, kolik se pohybují částky beatů top producentů u nás, protože já za ně mluvit nehodlám, ale co vím nějaký informace ze zahraničí, co vím od jednoho mého idola, tak je 808 Mafia ze Southside, a ten prostě si už říká za beat třeba 100 tisíc dolarů, takže to už nejsou malé částky a klidně i víc si říká, takže prostě lidi znají svojí cenu. Lidi mají nějakou svou cenu, kterou si dokážou určit.“

E: „Jaká jsou podle tebe největší jména světové trapové scény a kdo tebe nejvíce ovlivnil?“

J: „Když se budu bavit o největším světových jménu trapový scény, kdo mě nejvíce ovlivnil, tak je to rozhodně interpret Future. To je pro mě naprostá ikona, ikona trapu. Nejlepší skladby, prosazovatel mumble rapu. Vždycky dostával hate, až se mu ten hate dostal v úspěch a lásku, totální experiment. On dokáže v trackách skvěle experimentovat, ten hlas, to nedokáže nikdo. Za mě je to Future.“

E: „Jací jsou tvoji nejoblíbenější interpreti?“

J: „No a kdo je teďka můj nejoblíbenější all the time interpret. Je to Yzomandias. Za to se nestydím a fakt je to můj nejoblíbenější interpret. Je to můj idol. Už jenom co pro mě udělal v životě skrz hudbu, to je právě to skvělý na tý hudbě, že někdo dělá texty a dokáže ti v těch textech něco předat. Nějaký moudro, nějaký poslání nebo nějaký směr. Takže pro mě to je Yzomadias, motivace, nadhled. Jsem strašně rád, že ten člověk může dělat hudbu a existuje. A vůbec to není z toho důvodu, že je nejznámější, protože já jsem Yzomadiase, dřív známýho jako Logica poslouchal už od toho roku 2011, to jsem slyšel jeho první mixtape *Hráč roku I*. A v té době byl úplně diametrálně odlišnej člověk jako co je v dnešní době, takže já celou dobu sleduju ten jeho vývoj. A jsem strašně pyšnej za to, kam se dostal, protože já jsem dřív nevnímal vůbec nějaký hate nebo takhle něco na internetu nebo v reálným

životě. Že ho lidi nesnášeli. Ale já jsem měl rád jeho hudbu a potom jsem si uvědomil, že on byl vlastně v té době nejvíc nenáviděnej člověk a dneska je to naopak. Dneska je to nejlepší interpret v Čechách. Nejvíc uznávanej a proto je to můj nejoblíbenější interpret, protože vím, co všechno špatnýho si prožil. A trošku se cejtím jako kdybych byl on, ale jako producent a samozřejmě to tak není, ale je to prostě můj idol.“

E: „Jak vidíš dnešní světovou trapovou scénu?“

J: „No dnešní trapová scéna, ta je už prostě mainstreamová hudba. Trap jako takovej je mainstream, dřív to byl hip-hop co bylo mainstream. Tak dneska to ovládnul trap a směřuje to už jenom ke komerčním zájmům. Nebo tak to aspoň vidím, ale pořád je tam ten základ v tom trapu si říkat svůj vlastní názor. Zastávat tu anarchii vůči systému, je to super, mám to pořád rád. Ale čím víc jsem hloubš v té game a v té hudbě, tak vím, že je to čistě jenom o komerci a že dneska se musí být pořád konzistentně produktivní a být pořád na očích, jinach člověk má úpadek sledovanosti a takhle no. Ale ty real pořád ví, co je správný.“

E: „Kdo podle tebe nejvíce ovlivnil český trap a položil tak základy jeho dnešní podoby?“

J: „Kdo nejvíc ovlivnil u nás v Čechách trap je rozhodně Hugo Toxxx, to bez debaty, kterej prostě prosazoval tu anarchii v tom trapu. Říkal si, co chtěl, nikdo na to neměl balls. Neměl problém někoho zdissovát, což nemá problém ani dneska, tak by to mělo bejt. A ta game, kterou stanovil, tak ta se jede dodnes. Je to top.“

E: „Jak vnímáš dnešní českou trapovou scénu a jaké z nových jmen tě například zaujalo?“

J: „No, dnešní trapová scéna. Hodně se mi to líbí dneska. Dřív si každej hájil svůj post, nechtěl si nikdo sdělovat mezi sebou informace, know-how, knowledge a dneska jsou lidi otevření kolem sebe a spolu spolupracujou. Je to super vidět to, jak lidi nemají žádnou zášť vůči sobě. A jako dokážou dát dohromady něco skvělýho. Jde o to tvořit hudbu. Lidi začali trochu víc přemýšlet o tom, že to není jenom o tom hatu, ale o tom tvořit to, co mají lidi rádi. Nebo aspoň to tak vidím já. A je spousta jmen, který bych chtěl jmenovat, ale převážně jsou to spíš slovenská jména než český. Rozhodně z těch novějších to je Shimmi, Luca Brassi 10x atd. Astral Kid, tihle noví interpreti mě baví hodně. Líbí se mi, že ten slovenskej rap je víc takovej. Zní jinak než český, ten jazyk je tvrdší mi přijde, víc se tvaruje, víc se experimentuje

se slovama. Tady v Česchách je to složitější. A díky tomu vzniká i ta nová hudba, novejš subžánr, možná proto mě i baví slovenskej rap víc než ten český. Ale to je jenom z těch novějších jmen. Z novějších jmen v Český republice, tak to asi jedině Blako, to určite bych vyzdvihnul Blaka. To je třeba skvělej příklad toho, jak člověk dokáže experimentovat a taky prosazovat mumble rap a jde tam hlavně o ten vibe, člověk tomu ani nemusí rozumět ve finále, ale vždycky si užije ten vibe tý písničky. Já vždycky poslouchám třeba italský rapery, vůbec neumím italsky, ale strašně mě to baví. Další poslouchám německej rap, nerozumím německy skoro vůbec, ale baví mě to a třeba i díky tomu se chci ten jazyk naučit.“

E: „Vnímáš fahion jako neodmyslitelnou součást trapový kultury?“

J: „No a fashion je jedna z dalších mých kreativních činností, kterýma se snažím zabývat. Mám to strašně rád. Fashion si řeknou lidi, že je jenom kus oblečení, ale pro mě to je art. Je to pro mě jeden ze způsobů, jak projevit sám sebe, tu extravaganci. Mám strašně rád extravagantní kousky, tam jde taky o ten materiál. Tam nejde o to, jak je to drahý, ale taky si něco pro sebe dokázat. Já mám pro sebe koupenej řetízek, kterej mě stál docela dost a je to za nějakou mojí práci, kterou jsem si řekl, že se za ní odměním, tak jsem si koupil něco hezkýho. A vždycky si těma hezkýma věcma chci dokázat něco, co jsem udělal, takže tak.“

E: „Myslíš že se dnešní generace více zajímá o módu díky trapu?“

J: „Tak ne jenom dneska se mladá generace zajímá o módu a fashion. Já když se podívám zpátky do let, kdy jsem byl na základce, tak jsem vnímal značky jako Gucci, Louis Vuitton, Bape, různý takovýhle značky, který už jsou známý, ale dřív tak známý nebyly. Takže je pravda, že ten trap těm lidem ukázal ty značky a hodně na sílu se nechaly projevit.“

E: „Je podle tebe dnes mnohem běžnější, že si mladý člověk koupí boty za 10 tisíc?“

J: „Je pravda, že díky trapový kultuře si lidi víc kupujou ty fashion značky, jenže zase otázka je, jestli si kupujou ty značky pravý. Můžou bejt padělaný ty věci, takže ty ani nevíš, jestli má tu věc reálnou, ale jde o tu značku, takže chce asi ukázat nějakou dominanci toho, že má peníze, nebo nevím. Dneska jsou děti hodně zmanipulovatelný a myslí si, že mají strašně moc peněz a přitom je tom jenom nějaká jejich póza a vůbec nehledí na to, co je důležitý a to není materialismus, ale nějaká duševní stránka, jenže to taky člověku dojde až víc dospěje.“

E: „Drogy a noční život jsou také podstatnou součástí trapové kultury. Jaký máš ty vztah k návykovým látkám?“

J: „Zase pojd' me si na rovinu říct, že ty drogy tu máme odjakživa, máme v přírodě atd. Takže to je jenom další část zábavy a okořenění si nějakýho zásadního momentu, užít si nějakou situaci. Takže v těch nočních klubech, když se opije, taky je to braný, že už je v jiným stavu, chápeš. Takže člověk si chce tím zpestřit něco, nebo si chce něco jinak užít. Samozřejmě říkám, že to jde i bez toho, ale jsou to prostě věci, se kterými když člověk ví, jak s nimi zacházet, tam mu můžou otevřít obzory a může vidět věci jinak. A přitom si to jinak užije. Rozhodně by to měli dělat jedinci, kteří na to mají hlavu a kteří ví, kde jsou jejich hranice. Jestli nevíš, kde jsou tvoje hranice, drž se od toho dál, Nemluvím jenom o drogách, mluvím i o alkoholu a o různých jiných činnostech, někdo se může přepracovávat. Rád říkám, že život je krátký a žijeme jenom jednou.“

E: „Pořád se mi zdá, že v Česku se na trap a rap obecně pořád nahlíží skrz prsty. Je tomu podle tebe tak? Pokud ano, tak proč?“

J: „Tady na ten žánr a na hip-hop se vždycky koukalo skrz prsty tady v Čechách, protože jsou pořád udržovaný normy a hodnoty co se má poslouchat. Pořád je tady někdo, kdo tohleto určuje a ty lidi za chvíli tady s náma nebudou a co my budeme? Budeme na jejich místě a budeme mít tu naši hudbu, kterou tvoříme a posloucháme. To je naše hudba, to je náš žánr. Jako byl dřív rock nebo metal, punk. Tohle se časem změní, ten pohled v České republice, věřte tomu nebo ne, ale už v reklamách je trapová hudba. Na různých přehlídkách, takže doufám, že se to časem změní i v rádiu a bude to už hodně změna pro nás a to moc lidí nechce. Změnu. Změna je pro všechny strašně děsivá.“

E: „Trapový texty se často točí kolem tematiky drog, peněz, alkoholu, sexu nebo například urážení žen. Všechny tyhle prvky jsou neodmyslitelnou součástí trapových tracků, ale zároveň to nejsou jediná témata, o kterých se dá mluvit a pro mě osobně hudebníci, kteří mi nedokážou sdělit něco jinýho než to, jak moc jsou high a kolik mají love a bitches, nejsou ničím zajímavý. Zároveň svými slovy a názory ovlivňují mladou generaci. Pro mě je dobřej raper někdo, kdo mi skrz lyrics dokáže předat nějakou přidanou hodnotu. Jak tohle vnímáš ty?“

J: „Důvod proč tyhle věci obsahují trapový texty je naprosto jasnej. Je to o prosazování toho nepřístupného stylu, co systém naprosto odmítá, nebo společnost ho odmítá. Nechápe ten styl těch lidí a že se z těch lidí můžou stát velcí umělci, kteří něco dokážou. A lidi, když to odsuzují, tak jim chtějí ukázat ten opak, že se to dá dokázat i s tím stylem a touhle anarchií vůči systému. Za mě to je jenom důkaz toho, že systém nebude mít z lidí ty samý otroky co doteď, takže to je takovej můj názor na to. Člověk si v tom může projevit svůj názor, svůj postoj vůči životu, vůči tomu systému jak zmiňuju hodně. Tak to je vlastně určitě postoj toho, postavit se nějakým normám, že člověk uznává nějaký normy, drží se jich a některý je porušuje a začíná se k tomu skloňovat víc lidí, tak to lidi sere. Nebo jak bych to nazval slušně. Tahle hudba totiž nebyla stvořena pro všechny jako různý druhy lidí, ale pro určitou skupinu, která to uznávala jako v uvozovkách kult. Nebyl to žádný kult teda, ale jako takovej ten styl toho, že tam patří určitý věci, se furt něčím oblbovat, omamnejma látkama, udělat z toho ještě profit. Beru to jako rpojevení sama sebe a taky si dokázat to, že nekterý lidi se v nám mýlili, protože t byly jenom pochybnosti o naší osobě a tímhle jsme si jenom dokázali, že jsme měli celou dobu pravdu a dokázat si naši nezávislost a svobodu vůči všemu. Přijde mi, že si tím získáváme určitou svobodu. Jsme víc otevřenější vůči určitým situacím, nebo jsme pro nějaký smysly života, hlubší význam věcí spíš než nějaký normy, který se jedou už x let.

E: „Jaké jsou pro tebe ikonické momenty, které se odehrály v historii české trapové kultury?

J: „ Určitě si myslím, že každěj ikonické moment byl když někdo upustil label Milion+, to kdykoliv se stalo, tak kdokoliv si říkal, co je špatně a to je to krásný vidět jak je to totální dominant v těch letech labelch v Český republice. Milion+ is on the top. Ať si říká kdo co chce, tak Milion+ is number one a každěj, kdo měl potom nějaký problémy v Milion+, tak to byl hodně ikonické moment a každěj to hodně řešil. Další ikonické moment bylo, když Hugo Toxxx zdissoval Mike Traffika, člena PSH, producenta. To byl totálně zásadní moment v té době, kdy se to odehrávalo. Mělo to určitě boom, řešilo to spoustu komunit, hlavně těch starších, ale i těch novějších. To bylo strašně vtipný, když si na to vzpomenu. Další ikonické moment, to byl další beef od Toxxx a to bylo na Lvcase Dopa, co se utvrdilo

úplně, že ty beefy stojí za to. Je to prdel, jde o srandu, říct názor na toho druhýho, aby se ten druhý zamyslel. To je skvělý, ne? A poslední zásadní moment Free Karlo, free my bro.“

9 Závěr

Prvotním cílem mé práce bylo představit českou trapovou kulturu a zjistit, do jaké míry ovlivňuje nákupní chování generace Z. Podle mého názoru, je první cíl úspěšný a v mé práci jsem zvládla charakterizovat českou trapovou kulturu a popsat její vznik a vývoj. Ačkoliv jsem se v druhé části cíle odchytila od nákupního chování, věřím, že má práce a průzkum bude přinejmenším sondou do mysli generace Z.

Zároveň si také myslím, že má práce ukazuje marketingový potenciál trapové kultury a mohl by být přínosný pro kohokoliv, kdo by zamýšlel cílit na posluchače trapu z Gen Z.

Conti, Uliano. „Urban Youth in Transformation: Considerations for a Sociology of Trap Subculture“. *Italian Sociological Review*. 2020, roč. 10, s. 257.

Jahoda, Gustav. „Critical reflections on some recent definitions of “culture”“. *Culture & Psychology*. 2012, roč. 18, č. 3, s. 289–303. DOI: 10.1177/1354067X12446229

Reese, Eric. *The History of Trap*. USA, 2022.

Conti, Uliano. „Urban Youth in Transformation: Considerations for a Sociology of Trap Subculture“. *Italian Sociological Review*. 2020, roč. 10, s. 257.

SEZNAM LITERATURY

Zdroje literatura

Reese, Eric. *The History of Trap*. USA, 2022. ISBN 9798429260999

Jahoda, Gustav. „Critical reflections on some recent definitions of “culture”“. *Culture & Psychology*. 2012, roč. 18, č. 3, s. 289–303. DOI: 10.1177/1354067X12446229

Kotler, Philip a Kevin Lane Keller. *Marketing management*. 12th ed. Upper Saddle River: Pearson Prentice Hall, 2006. ISBN 13. 978-0134575777

Conti, Uliano. „Urban Youth in Transformation: Considerations for a Sociology of Trap Subculture“. *Italian Sociological Review*. 2020, roč. 10, s. 257. ISBN

Zdroje online

FRESHSPACE.CZ. Logic odhalil tracklist, cover a spustil předobjednávky desky. *FreshSpace.cz* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <http://freshspace.cz/logic-odhalil-tracklist-cover-a-spustil-predobjednavky-desky-yzomandias/>

IDNES.CZ. O co jde v české hiphopové válce. *IDnes.cz* [online]. [cit. 2023-04-20].

Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/hudba/o-co-jde-v-ceske-hiphopove-valce.A050406_214201_hudba_kot

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Obrázková příloha (obrázek č.1 – č.7)

Příloha č.1: Obrázková příloha

Obrázek č.1 – 808 Roland TR-808 Rhythm Composer

Dostupné z: <https://www.muziker.cz/roland-tr-08>

Obrázek č.2 – Zleva Bun B, Jay Z a Pimp C

Dostupné z: <https://twitter.com/allinhiphop/status/1253104228375150594>

Obrázek č.3 – Lil Wayne

Dostupné z: <https://www.allmusic.com/artist/lil-wayne-mn0000272689>

Obrázek č.4 – Gucci Mane

Dostupné z: <https://www.rollingstone.com/music/music-news/big-scarr-dead-rapper-gucci-mane-protege-tennessee-1234652589/>

Obrázek č. 5 – Asap Rocky

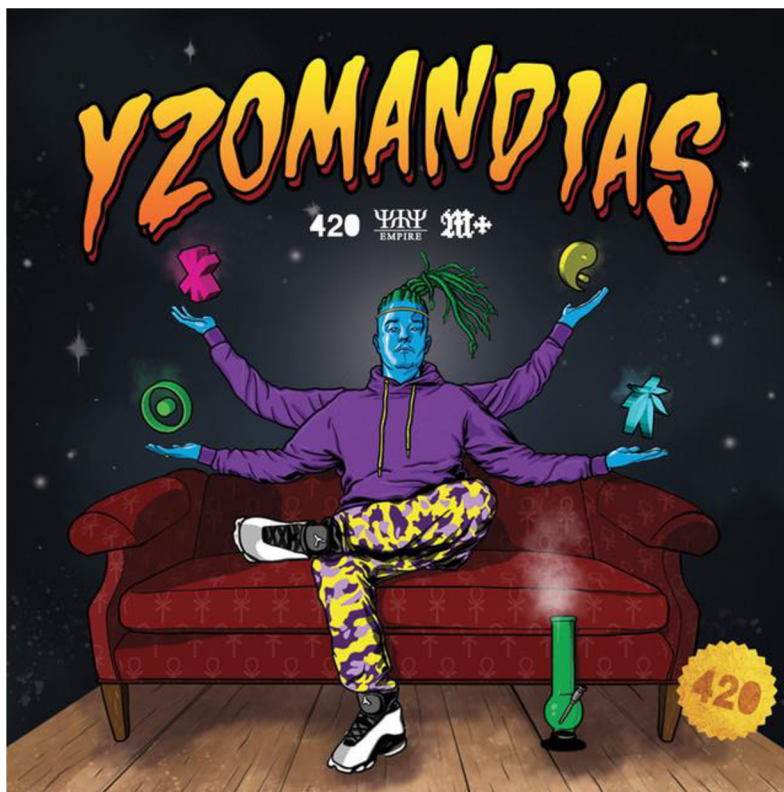
Dostupné z: <https://urbjournal.com/the-prettiest-man-alive-aap-rockys-influence-on-fashion/>

Obrázek č. 6 – Ondřej Anděla aka Sifon

Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/447826756666813282/>

Obrázek č.7 – Yzomandias

Dostupné z: <https://open.spotify.com/album/4PXog0Ml0Zux31Nkpdyl35>